

Rättsfallssamlingen

Mål C-342/19 P

**Fabio De Masi
och
Yanis Varoufakis
mot
Europeiska centralbanken**

Domstolens dom (första avdelningen) av den 17 december 2020

”Överklagande – Tillgång till Europeiska centralbankens (ECB) handlingar – Beslut 2004/258/EG – Artikel 4.3 – Undantag – Handling som mottagits av ECB – Yttrande från en extern tjänsteleverantör – Internt bruk som är del av överläggningar och inledande samråd – Tillgång nekas”

1. *Europeiska unionens institutioner – Allmänhetens tillgång till handlingar – Europeiska centralbankens beslut 2004/258 – Undantag från rätten att få tillgång till handlingar – Motiveringsskyldighet – Räckvidd (Artikel 296 andra stycket FEUF; Europeiska centralbankens beslut 2004/258, i dess lydelse enligt besluten 2011/342 och 2015/529, artikel 4)*

(se punkterna 49–52)

2. *Europeiska unionens institutioner – Allmänhetens tillgång till handlingar – Europeiska centralbankens beslut 2004/258 – Undantag från rätten att få tillgång till handlingar – Räckvidd – Tillgång nekas – Tillåtet (Europeiska centralbankens beslut 2004/258, i dess lydelse enligt besluten 2011/342 och 2015/529, artikel 4.2, 4.3 och 4.5)*

(se punkterna 60, 62 och 64)

3. *Europeiska unionens institutioner – Allmänhetens tillgång till handlingar – Europeiska centralbankens beslut 2004/258 – Undantag från rätten att få tillgång till handlingar – Skydd av handlingar för internt bruk – Villkor – Skillnad jämfört med förordning nr 1049/2001 (Europaparlamentets och rådets förordning nr 1049/2001, artikel 4.3; Europeiska centralbankens beslut 2004/258, i dess lydelse enligt besluten 2011/342 och 2015/529, artikel 4.3 första stycket)*

(se punkterna 67–71, 74 och 75)

Resumé

Genom beslut av den 16 oktober 2017 nekade Europeiska centralbanken (ECB) klagandena Fabio de Masi och Yanis Varoufakis tillgång till en handling med rubriken ”Svar på frågor angående tolkningen av artikel 14.4 i protokoll nr 4 om stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken”. Denna handling innehöll svaret från en extern rådgivare avseende juridisk rådgivning som begärts av ECB angående ECB-rådets befogenheter enligt nämnda artikel 14.4. ECB nekade tillgång till denna handling dels med stöd av undantaget avseende skyddet för juridisk rådgivning i artikel 4.2 andra strecksatsen i beslut 2004/258¹, dels med stöd av undantaget avseende skyddet för handlingar för internt bruk i artikel 4.3 första stycket i detta beslut.

Tribunalen ogillade den talan som klagandena väckt mot detta beslut av ECB². Tribunalen fann att ECB hade gjort en riktig bedömning när den grundade sitt beslut att inte medge tillgång till den aktuella handlingen på undantaget avseende skyddet för handlingar för internt bruk enligt artikel 4.3 första stycket i beslut 2004/258.

Klagandena överklagade tribunalens dom till domstolen, som i sin prövning delar tribunalens bedömning av tillämpningen av detta undantag i förevarande fall och ogillar överklagandet.

Domstolens bedömning

Domstolen konstaterar inledningsvis att tribunalen i förevarande fall inte åsidosatte sin motiveringsskyldighet. Domstolen påpekar att även om det enligt artikel 4.3 andra stycket i förordning nr 1049/2001³ krävs att det visas att utlämnandet av handlingen allvarligt skulle undergräva institutionens beslutsförfarande, uppställs det emellertid inte krav på någon sådan bevisning inom ramen för det undantag som föreskrivs i artikel 4.3 första stycket i beslut 2004/258. Domstolen konstaterar att tribunalen inte var skyldig att pröva huruvida ECB hade lämnat förklaringar avseende risken för att dess beslutsförfarande allvarligt skulle undergrävas till följd av att den aktuella handlingen lämnas ut. Domstolen preciserar att ett avslag på en ansökan om tillgång till en handling med stöd av denna bestämmelse i beslut 2004/258 nämligen endast förutsätter att det styrks dels att handlingen bland annat är avsedd för internt bruk och som en del av överläggningar och inledande samråd inom ECB, dels att det inte föreligger något övervägande allmänintresse som motiverar att handlingen lämnas ut.

Domstolen anser vidare att tribunalen inte åsidosatte tillämpningsområdet för artikel 4.2 andra strecksatsen och artikel 4.3 första stycket i beslut 2004/258. För det första innehåller ordalydelsen i artikel 4.2 andra strecksatsen i detta beslut inte någon uppgift som kan medföra att den ska anses utgöra *lex specialis* i förhållande till artikel 4.3 första stycket i beslutet. För det andra finns det inget i ordalydelsen i artikel 4 i nämnda beslut som utesluter att även en del av en handling kan omfattas av flera av de undantag som föreskrivs i denna artikel. För det tredje saknar det betydelse för tillämpningen av undantaget i artikel 4.3 första stycket i beslut 2004/258 att den aktuella handlingen även kan kvalificeras som ”juridisk rådgivning” i den mening som avses i

¹ Europeiska centralbankens beslut 2004/258/EG av den 4 mars 2004 om allmänhetens tillgång till Europeiska centralbankens handlingar (ECB/2004/3) (EUT L 80, 2004, s. 42), i ändrad lydelse enligt Europeiska centralbankens beslut 2011/342/EU av den 9 maj 2011 (ECB/2011/6) (EUT L 158, 2011, s. 37) och Europeiska centralbankens beslut (EU) 2015/529 av den 21 januari 2015 (ECB/2015/1) (EUT L 84, 2015, s. 64).

² Dom av den 12 mars 2019, De Masi och Varoufakis/ECB (T-798/17, EU:T:2019:154).

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1049/2001 av den 30 maj 2001 om allmänhetens tillgång till Europaparlamentets, rådets och kommissionens handlingar (EGT L 145, 2001, s. 43).

artikel 4.2 andra strecksatsen i beslutet, eftersom unionslagstiftaren inte som villkor för möjligheten att åberopa undantaget i den förstnämnda bestämmelsen har föreskrivit att de handlingar som avses i den bestämmelsen inte får utgöra ”juridisk rådgivning” i den mening som avses i den andra bestämmelsen.

Domstolen bekräftar slutligen tribunalens tolkning av artikel 4.3 första stycket i beslut 2004/258 och understryker att denna bestämmelse inte kan tolkas så, att det skydd som den innehåller förbehålls enbart handlingar som har samband med ett specifikt beslutsförfarande. Denna bestämmelse förutsätter nämligen endast att en handling används som en del av överläggningar och inledande samråd inom ECB och i vid mening omfattar handlingar som har samband med ECB:s interna förfaranden. Domstolen påpekar dessutom att denna bestämmelse har en annan räckvidd än artikel 4.3 i förordning nr 1049/2001. För det första är föremålet för det skydd som föreskrivs i de båda bestämmelserna inte identiskt. För det andra gäller att även om det för att neka tillgång till en handling enligt artikel 4.3 i förordning 1049/2001 krävs att handlingen gäller en fråga där institutionen inte fattat något beslut, innehåller artikel 4.3 första stycket i beslut 2004/258 inte någon sådan precisering och rent faktiskt föreskrivs att tillgång till handlingen kan nekas även efter det att beslutet fattats.